

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра міжнародного права

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«ТРАНСКОРДОННЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітня програма / спеціалізація – «Бізнес-економіка»

Статус дисципліни – вибіркова

Рік набору – 2018, 2019

Викладач – Кудас Ірина Борисівна,
к.ю.н., доцентка, доцентка кафедри міжнародного права

29 травня 2020 р.

Харків – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Транскордонне економічне співробітництво»
для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Бізнес-економіка» фінансово-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 9 с.

Розробник

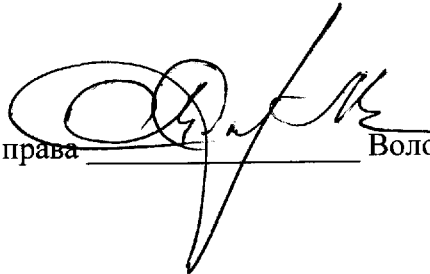
Кудас Ірина Борисівна – доцентка кафедри міжнародного права, кандидатка юридичних наук, доцентка

Гарант освітньої програми

Шевченко Людмила Степанівна – завідувачка кафедри економічної теорії, докторка економічних наук, професорка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 8 від 29 травня 2020 р.)

Завідувач кафедри міжнародного права

Володимир СТЕШЕНКО

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Транскордонне економічне співробітництво
Вид навчальної дисципліни	Вибіркова, належить до циклу навчальних дисциплін правової підготовки.
Викладач	Кудас Ірина Борисівна, к.ю.н., доцентка, доцентка кафедри міжнародного права НЮУ імені Ярослава Мудрого
Контактний телефон	+38 050 302 89 29, +38 096 470 55 64
E-mail	kudas0301@gmail.com, interlaw@nlu.edu.ua
Консультації	Вівторок: 13-00 – 14-00, Центральний корпус НЮУ, ауд. 28.

Анотація навчальної дисципліни

Розглядаються теоретичні основи здійснення транскордонного економічного співробітництва. Формується система знань щодо джерел, принципів і методів здійснення транскордонного економічного співробітництва на універсальному та регіональному (європейському) рівнях. Особлива увага приділяється вивченню таких форм європейського транскордонного співробітництва, як: єврорегіони, є

– усвідомлення сучасних тенденції розвитку транскордонного співробітництва в Україні та інших європейських країнах.

Місце навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Мікроекономіка», «Міжнародна економіка», «Міжнародний бізнес», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства», «Менеджмент», «Маркетинг», «Економіка та фінанси підприємства», «Бізнес-потенціал розвитку підприємства».

Кореквізити: «Економічна безпека підприємства».

Постреквізити: «Конкурентоспроможність бізнесу (підприємства)».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

- застосувати знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях;
- пояснити особливості сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;
- використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів;
- обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію;
- проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності;
- аргументувати специфіку ведення міжнародного бізнесу, чинників досягнення конкурентних переваг на світових ринках;
- пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки;
- проаналізувати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави;
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники;
- сформулювати власні переконання щодо принципів, методів, цінностей соціально відповідального міжнародного бізнесу.

Розклад занять з навчальної дисципліни на 2020/2021 н.р. для студентів денної форми навчання

Тиждень	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми самостійної роботи (есе або рефератів)
1.	1. Поняття, предмет і методи транскордонного економічного співробітництва.		
2.	2. Загальна характеристика суб'єктів		

	транскордонного економічного співробітництва.		
3.	3. Міжнародні економічні організації як суб'єкти транскордонного економічного співробітництва.	1. Поняття, предмет і методи транскордонного економічного співробітництва. <i>Література:</i> 4; 6.	
4.	4. Транснаціональні корпорації як суб'єкти транскордонного економічного співробітництва.	2. Загальна характеристика суб'єктів транскордонного економічного співробітництва. <i>Література:</i> 4; 6.	Доповідь: «Порівняльна характеристика суб'єктів транскордонного економічного співробітництва».
5.	5. Джерела і принципи транскордонного економічного співробітництва універсального характеру.	3. Міжнародні економічні організації як суб'єкти транскордонного економічного співробітництва. <i>Література:</i> 2; 4; 6.	Доповідь: «Загальний огляд міжнародних економічних організацій».
6.	6. Джерела і принципи європейського транскордонного економічного співробітництва	4. Транснаціональні корпорації як суб'єкти транскордонного економічного співробітництва. <i>Література:</i> 2; 4; 6.	Есе: «Вплив ТНК на міжнародну економіку».
7.	7. Інституційна основа європейського транскордонного співробітництва.	5. Джерела і принципи транскордонного економічного співробітництва універсального характеру. <i>Література:</i> 2; 4; 6.	
8.	8. Транскордонне економічне співробітництво у сфері міжнародної торгівлі.	6.1. Нормативна основа європейського транскордонного економічного співробітництва в рамках Ради Європи. <i>Література:</i> 1; 3; 5; 7–9.	
9.	9. Транскордонне економічне співробітництво у фінансовій сфері.	6.2. Нормативна основа європейського транскордонного економічного співробітництва в рамках Європейського Союзу. <i>Література:</i> 1; 3; 5; 7–9.	
10.	10. Транскордонне економічне співробітництво в інвестиційній сфері.	7.1. Інституційна основа європейського транскордонного економічного співробітництва в рамках	Доповідь: «Європейські органи транскордонного економічного співробітництва».

		Ради Європи. <i>Література:</i> 1; 3; 5; 7–9.	
11.	11. Транскордонне економічне співробітництво у сфері руху робочої сили.	7.2. Інституційна основа європейського транскордонного співробітництва в рамках Європейського Союзу. <i>Література:</i> 1; 3; 5; 7–9. Колоквіум	
12.	12. Єврорегіон як форма європейського транскордонного співробітництва.	8. Транскордонне економічне співробітництво у сфері міжнародної торгівлі. <i>Література:</i> 2; 4.	Доповідь: «Участь України у діяльності СОТ».
		9. Транскордонне економічне співробітництво у фінансовій сфері. <i>Література:</i> 2; 4.	Есе: «Співробітництво України та МВФ»
13.	13. Нові інституційні форми транскордонного співробітництва в Європі.	10. Транскордонне економічне співробітництво в інвестиційній сфері. <i>Література:</i> 2; 4.	
		11. Транскордонне економічне співробітництво у сфері руху робочої сили. <i>Література:</i> 2; 4.	Доповідь: «Основні права трудящих-мігрантів за міжнародним правом».
14.	14. Міжнародно-правове співробітництво територіальних громад України з європейськими територіальними громадами.	12. Єврорегіон як форма європейського транскордонного співробітництва. <i>Література:</i> 3; 7; 8.	Доповідь: «Основні напрями економічної діяльності єврорегіонів» .
15.	15. Співробітництво українських прикордонних територій в рамках єврорегіонів.	13.2. Об'єднання єврорегіонального співробітництва (ОЕС). <i>Література:</i> 3; 7; 8.	Доповідь: «Нові форми європейського транскордонного економічного співробітництва».
		13.3. Транскордонні кластери, транскордонне партнерство, технологічні парки та ін. <i>Література:</i> 3; 7; 8.	
16.		14. Міжнародно-правове співробітництво територіальних громад України з європейськими територіальними громадами. <i>Література:</i> 1; 2; 6.	Есе: «Значення міжнародно-правового співробітництва територіальних громад України з європейськими

			територіальними громадами».
		15.1. Співробітництво українських прикордонних територій з прикордонними територіями держав – членів ЄС. <i>Література:</i> 1; 2; 6.	Доповідь: «Загальний огляд співробітництва українських прикордонних територій з прикордонними територіями держав – членів ЄС».
17.		15.2. Співробітництво українських прикордонних територій з прикордонними територіями держав – учасниць СНД. <i>Література:</i> 1; 2; 6. <i>Колоквіум</i>	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, статистичних даних, матеріалів експертно-аналітичних центрів тощо;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквіумів та іспиту.

Інформаційне забезпечення курсу

Основна література

1. Артёмов І. В. Транскордонне співробітництво в євроінтеграційній стратегії України. Ужгород, 2009. 257 с.
2. Беленький П. Ю., Мікула Н. А. Зовнішньоекономічна діяльність регіонів: моногр. / Регіональна політика: методологія, методи, практика: [кол. авт.; за ред. академіка НАНУ М. І. Долішного]. Львів: НАН України; Інститут регіональних досліджень, 2001. 870 с.
3. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи. Львів: ІРД НАН України, 2003. 222 с.
4. Мікула Н. А., Толкованов В. В. Транскордонне співробітництво: навч. посіб. Київ: Крамар, 2011. 259 с.
5. Транскордонне співробітництво України в контексті євроінтеграції: моногр. / Мікула Н. А., Засадко В. В. Київ: НІСД, 2014. 316 с.
6. Сучасна регіональна політика і транскордонне співробітництво / [В. Пила, О. Чмир, О. Гарасюк, Т. Терещенко. Хмельницький, 2006. 412 с.

Додаткова література

7. Стрижиченко Н. О. Єврорегіон як форма транскордонного співробітництва. *Бізнес Інформ*. 2012. № 7. С. 61–64.
8. Фреяк А. В. Європейський досвід розвитку інституційної форми

транскордонного співробітництва. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2011. № 20. С. 72–77.

9. Mirzoiev Rufat. The comparative study of the concepts «transfrontier» and «cross-border» cooperation in the documents of the Council of Europe and the European Union. *Evropský politický a právní diskurz / European political and law discourse*. 2020. Vol. 7. Iss. 2. P. 24–31. DOI: 10.46340/eppd.2020.7.2.3 URL: <https://eppd13.cz/wp-content/uploads/2020/2020-7-2/05.pdf> (дата звернення: 29.05.2020).

Вимоги викладача

Студенти *повинні*: активно працювати на практичних заняттях, активно обговорювати кейси, мати здатність самостійно вирішувати практичні завдання та ситуаційні задачі, готувати доповіді, застосовувати сучасне програмне забезпечення та використовувати інформацію щодо результатів діяльності підприємства у відкритих джерелах інформації (мережа Інтернет). Пропущені практичні заняття відпрацьовуються.

Студентам *рекомендується*: брати участь у *Facebook* лекторіумі та *Facebook* тренінгах, наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри міжнародного права, написанні наукових статей і рефератів.

Викладач *бере до уваги* інші навчальні та наукові здобутки студента, що підтверджені документально (грамоти, дипломи, сертифікати тощо).

Обов'язковою вимогою є дотримання студентами норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять прошу використовувати мобільні телефони тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації. Можна приносити із собою питну воду. В разі нагальної потреби можна виходити з аудиторії, не заважаючи при цьому викладачу та іншим студентам.

Контрольні заходи результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння *студентами денної і заочної форм* навчальної дисципліни «Транскордонне економічне співробітництво» здійснюється на підставі Положення про моніторинг знань студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, затвердженого наказом ректора університету від 26 червня 2015 р. № 127. URL: https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_monitoring_znan_stud.pdf (надалі – Положення про моніторинг знань).

Оцінювання результатів засвоєння студентами *денної форми* навчальної дисципліни «Транскордонне економічне співробітництво» здійснюється на основі результатів поточного контролю (ПК) в діапазоні від 0 до 100 балів за навчальний рік на підставі пункту 2.4. Положення про моніторинг знань.

Поточний контроль знань студентів передбачає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист кейсу, підготовка і захист реферату за ініціативи студента, peer review, контрольна робота. За результатами практичних занять із кожного з двох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка – 25 балів), що включається до підсумкової оцінки знань;

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на колоквіумах. Проводяться 2 колоквіуми (перший колоквіум – за результатами засвоєння модулю № 1, другий – за результатами засвоєння модулю № 2). Максимальна оцінка з кожного колоквіуму становить 20 балів.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка усної доповіді, презентації, есе, реферату тощо). Максимальна оцінка за самостійну роботу становить 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань студентів з дисципліни є залік, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якої студент отримує залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів для студентів *денної форми* навчання

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття		Колоквіуми			
Модуль № 1	Модуль № 2	Колоквіум № 1	Колоквіум № 2		
max 25	max 25	max 20	max 20	max 10	max 100

Оцінювання результатів засвоєння студентами *заочної форми* навчальної дисципліни «Транскордонне економічне співробітництво» здійснюється на основі результатів підсумкового контролю знань (ПКЗ) у формі заліку на підставі пункту 2.6. Положення про моніторинг знань студентів Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, затвердженого наказом ректора університету від 26 червня 2015 р. № 127. URL: https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/polozhennia_monitoryng_znan_stud.pdf

Питання для підготовки до заліку розміщено на АСУ.

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
Зараховано	A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	90–100
	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	80–89
	C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок	75–79
	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	70–74
	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	60–69
Не зараховано	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	35–59
	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	1–34